

2. İnşaat Mühendisleri Günü 18-19 Aralık 1961'de Kutlanıyor

Odamız ve T.M.M.O. Birliği Umumi Heyeti kararı gereğince teşkil edilen Odalararası Komisyon mesaisini bitirmiş ve 3458 sayılı kanunun tadili hakkındaki tasarıyı ve gerekçesini hazırlayarak Odalara göndermiştir. Odamız Birlik Komisyonunca hazırlanmış bulunan Tasarı ve gerekçe de yeniden tezekkür ederek nihai mütalâasını bildirmiştir.

○ 6235-7303 sayılı kanunun tadili hakkında Birlik Komisyonunca hazırlanmış bulunan tasarı ve esbabı mucibe raporu Odamızca tetkik edilerek T.M.M.O. Birliğine mütalâa verilmiş ve ayrıca Elektrik, Kimya ve Makine Mühendisleri Odası temsilcileri ve Odamız âzalarının iştirakiyle çalışmalarına devam eden komisyon Birlik tasarısının dışında bir tasarı hazırlayarak T.M.M.O. Birliği fevkalâde umumi heyetine intikal ettirmiştir.

○ Mecmuamızın 79 numaralı nüshasında belirtilen esaslar dahilinde ve birlikişilik mevzuunda Odamıza yapılan âzalarımız müracaatları tasnif edilmekte olup 122 sayılı kanun hükümleri gereğince tanzim edilecek olan listeler zamanında ilgili mercilere takdim edilmiş olacaktır.

○ Odamız Umumi Heyeti kararı gereğince Yapı Polisinin teşkili konusunda Odamız merkezinde çalışmalarına devam etmiş olan komisyon, konu hakkındaki nihai raporunu da vermiş ve burada idare heyetinin tezekkürüne arz edilmiştir.

○ Odamız Haysiyet Divanı'nın daha semereli çalışmasını temin için mevcut Kanun ve Talimatnamelerimiz muvacehesinde Haysiyet Divanı Yönetmeliği'nin hazırlanması Odamız Mevzuat Komisyonundan istenmiş ve bu konudaki çalışmalara başlanmıştır.

○ Odamız işlerinin her bakımdan çok artmış bulunması sebebiyle Odamızda bir daimi meslektaş Genel Sekreterliğin ihdası fikri idare Heyetince kabul edilerek statüsü Mevzuat Komisyonunca hazırlanmış olup mezkûr statünün VIII nci Umumi Heyet toplantısına götürüle-

Necdet Egeran - Orhan Mersinli, Kona! Noyan sohbet yemeğinde

ceği öğrenilmiştir.

○ T.M.M.O. Birliğinde halen faaliyette bulunan ve yeniden kurulacak olan yardımcı organların daha faydalı olmasını temin maksadiyle evvelce Birlikçe hazırlanmış olan Yardımcı Organlar Talimatnamesi Odamız Mevzuat Komisyonunca tetkik edilerek Oda görüşü bildirilmiştir.

○ SOHBET YEMEĞİ

Anane haline gelmesine gayret edilen İnşaat Mühendisleri Odası 3 üncü sohbet yemeği toplantısı da 5 Ekim 1961 Perşembe günü 100 ü aşkın âzamızın iştirakiyle Bulvar Palas salonlarında yapılmıştır. Aynı gün saat 10.30 da Bayındırlık Bakanlığı konferans salonunda Mersin Liman İnşaatı müteahhitliğinden temin edilen renkli ve sesli Mersin Liman İnşaatı hakkındaki film âzalara gösterilmiş ve alâka ile karşılanmıştır.

Sohbet yemeğine âzamız İnkılâp Hükümeti Ulaştırma Bakanı Sayın Y. Mühendis Orhan Mersinli de katılmış ve alâka ile karşılanan bir

konuşma yapmıştır.

○ İNŞAAT MÜHENDİSLERİ GÜNÜ.

Odamız Umumi Heyetince İnşaat Mühendisleri günü olarak kabul edilen 19 Aralık günü; aşağıda bilgilerinize sunulan program gereğince tes'it edilecektir. Günün camiamızın durumu ile mütenasip olabilmesini temin için şimdiden çalışmalarına başlanmıştır.

○ TİP MUKAVELE VE TİP EK-SİLTME ŞARTNAMESİ ESBABI MUCİBE RAPORU :

Yerli ve ecnebi müteahhitler için Devlet ve müesseseleri tarafından yaptırılacak inşaat ve tesisat işleri ihalelerinde tatbik edilmek üzere Odamızda mütehasss âzalarımız tarafından hazırlanan ve bilûmum Bakanlıklar ile Umum Müdür-lüklere ve müesseelelere gönderilen «Tip Mukavele ve Tip Eksiltme Şartnamesi» gerekçesi de aşağıda bilgilerinizde sunulmuştur

Yerli ve ecnebi müteahhitler için Devlet ve müesseseleri tarafından yaptırılacak inşaat ve tesisat işleri ihalelerinde tatbik edilmek üzere teklif edilen Tip mukavele ve eksiltme şartnamesi gerekçesi

1959 da İnşaat Mühendisleri Odası'na vazifelendirilen bir komisyon, ecnebi müteahhitlere ihale edilen işlerin her birinde ayrı ayrı şart ve şekillerle mukavele yapıldığını tesbit etmiştir.

Gerçi işlerin ihtiva ettiği özelliklere göre mukaveleleri birbirinden farklı olabilirse de bu farkların ancak bu işlerin özellik arzeden noktalarında belirmesi ve umumi hükümlere ait kısımlarında bir fark mevcut olmaması lâzım. gelirken, bunun böyle olmadığı görülmüştür.

Bunların incelenmesi ve problemin memleketi ve Türk müteahhitlerini ilgilendiren kısmının halli ve mesleğimize ait tatbikat şekillerinin bir esasa bağlanması zamanının çoktan geldiği ve hattâ geçtiği kanısında bulunuyoruz. Bu itibarla Komisyonumuzca :

Gerek ecnebi, gerek yerli müteahhitlerin müştereken tâbi ola-

bilecekleri ve seyyanen tatbik edilebilecek (Tip mukavele ve ekleri) hazırlanmış ve Odamız İdare Heyetine verilmiştir. Bu Tip mukavele ve eki olan eksiltme şartnamesi, Odamız tarafından İnşaat Mühendisleri Odasının Umumi Kongresinde müzakereye arzedilmiş ve bazı noktaları tekrar gözden geçirilerek Umumi Heyetçe de tasvip olunan Tip mukavele ve eki Bayındırlık Bakanlığına sunulmuştur. Mühendislik hizmetleri ve teknik elemanların iştirak ettiği inşaat işlerinin mümkün olanlarının doğrudan doğruya Türk müteahhitleri tarafından yapılması, mümkün olmayanların Türk ve ecnebi firmaların müşterek çalışmaları ile başarılması veya yalnız ecnebi firmalarca yapılması hallerinde, teçhizat, malzeme ve döviz tedariki esaslarının mali bünyemize uygun olarak temini millî menfaatlerimiz icabı olduğu gibi, yakın mazinin kötü misalleri ile sabit olmuştur ki, memleketimizde inşaat taahhütlerine giren ecnebi müteahhitler, teçhizat ve malzeme için döviz talep etmemek veya onların uzun vadeli kredilerle sonradan ödemek şekilleriyle bir kredi paravanası arkasına saklanarak cazip görünen tekliflerle gelmişler, fakat bu vesile ile akla hayale gelmedik şartlar dermeyer etmişlerdir. Maalesef Maliyemiz için ağır olan bu şartlar zaman zamanı kabullenmiş, hakikatte ise bu firmalar peşin olarak bizden

2. İNŞAAT MÜHENDİSLERİ GÜNÜ 1961

Program :

1 — 18 Aralık 1961 Pazartesi
Saat : 10.30 - İdare Heyeti tarafından Anıt Kabire gelenk konulması.

Saat : 11.00 - Basın toplantısı

İdare Heyeti tarafından İstanbul ve Ankara gazeteleri.

Toplantının 19 Aralık gazetelerinde neşrinin temini.

Saat : 12.30 - Hafif Büfe (Basına)

2 — 19 Aralık 1961 Salı
Saat : 16.00 - Münazara

Serbest - Kürsü - Konu : 2490 sayılı kanun ve tatbikatının tenkidi ve yeni bir teklifin münakaşası.

Saat : 18.00 - Kokteyl.

3 — 19 Aralık 1961 Salı.

Saat : 20.00 - 21.00 Radyo konuşması (10 dakika)

4 — 19 Aralık 1961 Salı

Saat : 20.00 - 24.00 Danslı Yemek.

aldıkları Türk parası ve dövizlerle (avans adı altında) teçhizatlarının büyük bir kısmını sağlamışlar ve ayrıca kullandıkları ecnebi perso-

nel ücretleri ve müteahhit karlarını döviz olarak çıkartmışlar ve getirdikleri makinalara, makina bedellerine yakın yüksek kiralalar aldıkları halde bu makinaları da işlerinin sonunda memleket dışına alıp götürmüşlerdir. Buna ait misalleri burada zikretmeye lüzum yoktur.

Ecnebi müteahhitlerin gerek yalnız, gerek Türk müteahhitleriyle birlikte, Memleketimize gelip çalışması için böyle fahiş şartları havi mukaveleler yapılmasını hiç bir surette teşviz edemeyiz.

Ancak, ecnebi müteahhitlerin de memleket dahilinde inşaat ve tesisat işlerinde yerli müteahhitlerimize tatbik edegeldiğimiz mukavelelere itibar göstererek çalışmayı kabul etmedikleri de bir vakıadır. Bunlar bu mukaveleleri işveren lehine olarak tek taraflı bulmakta ve hele ihtilâfların halli maddelerinde mahkemelere düşen davaların senelerce uzadığını, hakem usulünün bizde tatbik edilmeyişine akıl erdiremediklerini ileri sürmektedirler.

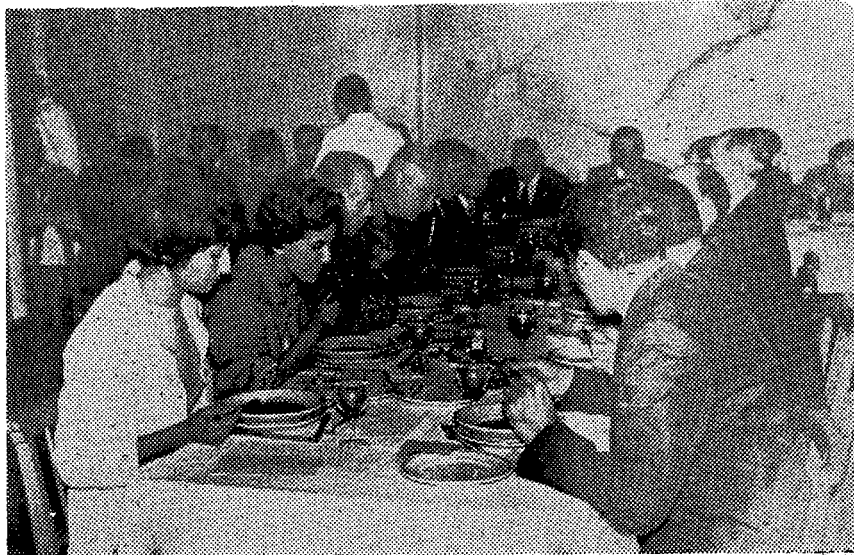
Bütün müteahhitler için iş veren ve alanın karşılıklı normal hak ve menfaatlerini koruyacak hazırlanmış bir mukavele tasarısının vucuda getirilmesi ve tatbiki şart olduğu gibi, Türk müteahhitlerinin de bu vasıfta mukavelelerle çalışmasına mâni hiç bir husus düşünülemez.

İnsan şuurunun hakkaniyet esaslarına dayanan anlaşmalarda daha dürüst ve insaf içinde çalıştığı muhakkaktır. Bir taraftan hukukenufazla korumak maksadiyle tek taraflı olan mukavelelerin verdiği yetkiler bu yetkileri kullananların bazen de fazla müsamahaya kaçmalarına yol açmışlar ve bazı suiistimallere imkân vermişlerdir.

İşte bütün bu hususları önlemek inşaat ve tesisat işlerini istikrarlı ve belli bir sistemle ihale ve sevki idare edebilmek maksadiyle.

(Yerli ve ecnebi müteahhitler için Devlet ve müesseseleri tarafından yaptırılacak olan ihalelerde tatbik edilmek üzere bir Tip Mukavele ve Eksiltme Şartnamesi) hazırlanmıştır.

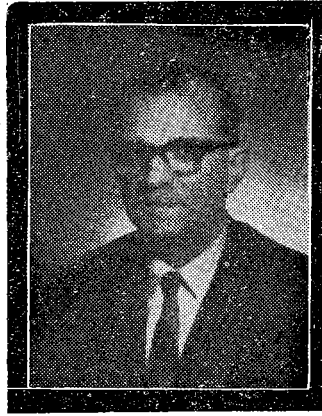
Bunu hazırlarken hâlen mer'î 2490 sayılı artırma ve eksiltme kanununun dışına çıkmamaya dikkat olunmuştur. Her ne kadar 2490 sa-

Üçüncü sonbet yemeği toplantısından bir görünüş

yılı kanunun bu günlerde değişmesi düşünülmekte ise de inşaat mühendislerimiz ve mimarlarımız ve müteahhitlerimiz arasında hâkim olan düşüncenin özü şudur ki: Yeni kanun bu Tip mukaveledeki havayı taşıyın, buna Hazine menfaati ve amme hizmetlerine tahsis edilecek olan bu gibi tesislere bir an evvel kavuşmak bakımından zaruret vardır ve böyle bir amaca doğru yürümenin başka yolu yoktur.

Bu tip mukavelelerin tatbiki halinde Devlet Dairelerinde verilecek işleri hazırlayan elemanlarla, bunları sevk ve idare edenlerin daha dikkat ve basiretle çalışmaları hususu sağlanacağı gibi işi verenin neyi verdiği, iş alanın neyi yüklediği belirli bir hele gelmiş olacaktır. Bu suretle inşaat müteahhitliği bir kumar oynama şeklinden uzak tutulacaktır. Buna, bu güne kadar en büyük saik, projelerin ihaleden sonra istenildiği gibi değişebilmesi hususunun eski mukavelelerde dercedilmiş bulunmasıdır. Yakın senelerde, bizzat Bayındırlık Bakanlığının ihale edilmiş olan projelerde esaslı değişiklik yapılmasını teşkilâtına tamim mecburiyetinde kaldığını burada hatırlatmak isteriz. Bu mecburiyet, bazı müteahhitlerin büyük tenzilatlarla yüklenilmesine rağmen neticenin hazine aleyhine tecelli etmesinden, hemde bu yüzden mecbur kalınan süre uzatımı dolayısıyla işlerin teahhüre uğramasından doğmuştur. Netice aynı olmuştur. Şöyleki önceden iyi etüd ve tam bir proje hazırlamak için geçecek zaman bilâhare süre uzatımları ile karşılanmış, buna mukabil hem müteahhidin, hem Devlet teşkilâtının uzatılan süre zarfında o isteki umumî masrafları heba olmuştur. Bu itibarla bir işin ihalesinde projelerinin önceden esaslı tarzda hazırlanmasından ve sonradan yapılacak değişikliklerin ancak TIP mukavelede tasrih edildiği ve hile zarurî halde yapılması yoluna gitmekte Devletin ve millî servetin sayısız menfaatleri vardır. İşte Tip mukavelelerin hazırlanmasında hakim düşüncemiz bu olmuştur. Diğer medeni memleketlerde de bu hususun teminine son derece dikkat edildiği görülmektedir. Büyük kadrolu

MAZLUM TOKER

Değerli üyemiz Müh. Mazlum Toker'in 23.9.1961 günü vefat ettiğini teessürle bildiririz. Mazlum Toker 1904 yılında Köprülü'de doğmuş; 1926 da Nafia Mektebi Alisinden diploma almıştır. Bundan maada 1939 da Mühendislik kursunu başarı ile ikmal etmiştir.

Toker, çeşitli Bayındırlık hizmetlerinde bulunmuş, Kocaeli'de Nafia Mühendisi olarak çalışmıştır.

İnşaat Mühendisleri Odası ve Türkiye Mühendislik Haberleri merhumu Tanrıdan rahmet diler kederli ailesine ve bütün meslekdaşlara taziyetlerini bildirir.

proje büroları bir, bir buçuk senelik çalışmalarla işlerin projelerini hazırlamakta ve ondan sonra işler tatbik mevkiine konmaktadır.

Tediyelerinin gecikmesi halinde hakedişleri nizami faiz yürütülmesi yukarıda zikrettiğimiz gibi, sebebsiz gecikmelere meydan vermemek için Devlet teşkilâtının daha fazla dikkatle ve zamanında işlerini başarıları hususunu sağlayacak ve bu da her Devlet adamı tarafından arzu edilen bir keyfiyet olduğu gibi, Hazine aleyhine gözüken bu bir iki maddenin haddi zatında hakkaniyet esasına müstenit bulundu ve yerli ve yabancı iş erbabının Devlet işlerine itibar göstermesini ve binnetice rekabeti arttıracak dolayısıyla Hazinesin lehine tecelli edeceği izah-tan varestedir.

Kısa vadeli işlerin müteahvil fiatlı olmasından mana yoksa da bir çok uzun vadeli işlerin mukavelelerinde aksi tasrih edilmiş olmasına

rağmen devletin zaman zaman muayyen prensiplerine göre işlere, geçmiş senelerde fiat farkı ödemek mecburiyetine kaldığı bir vakıadır. Çimento, demir fiatları ise halen her mukavelede değişik fiata tabi tutulmaktadır. Bu itibarla Tip mukavelede bir seneden fazla süreli işler için müteahvil fiat prensiplerinin ne gibi yollardan geçirilerek taahhüt ettirileceği, en rasyonel şekilde tesbit edilmiş bulunmaktadır. Diğer maddeler eski mukavelelerin aynıdır.

Arzu edildiği takdirde Tip mukavele ve eksiltme şartnamesinin her maddesi hakkında madde madde gerekçemizi de sunabiliriz.

KÜÇÜK İLANLAR

3857 sicil numaralı üyemiz Kâzım Yüksekkelaycı'nın askere gittiği anlaşıldığından 1 Ekim 1961 tarihinden itibaren Odamızdaki kaydı terkin edilmiştir. İlan olunur.

(Mühendislik — 62)

3861 sicil numaralı üyemiz Turan Us'un asker olduğu anlaşıldığından 2 Ekim 1961 tarihinden itibaren odamızdaki kaydı terkin edilmiştir. İlan olunur.

(Mühendislik — 63)

3807 sicil numaralı üyemiz Mehmet Bayraktar'ın asker olduğu anlaşıldığından 1 Ekim 1961 tarihinden itibaren odamızdaki kaydı terkin edilmiştir. İlan olunur.

(Mühendislik — 64)

2584 sicil numaralı üyemiz Nezih Oylu'nun ihtisas yapmak maksadıyla Amerika'ya gittiği anlaşıldığından 31.X.1961 tarihinden yurda avdetine kadar odamızdaki kaydı terkin edilmiştir. İlan olunur.

(Mühendislik — 65)

2694 sicil numaralı üyemiz Günay Özmen'in kendi hesabına yurt dışına çıkacağı anlaşıldığından 31.X.1961 tarihinden itibaren Odamızdaki kaydı terkin edilmiştir. İlan olunur.

(Mühendislik — 66)

3827 sicil numaralı üyemiz Hüseyin Dünder'in askere gideceği anlaşıldığından 1 Ekim 1961 tarihinden itibaren Odamızdaki kaydı terkin edilmiştir. İlan olunur.

(Mühendislik — 67)

3090 sicil numaralı üyemiz Adnan Erkaya'nın askere gideceği anlaşıldığından 1 Ekim 1961 tarihinden itibaren Odamızdaki kaydı terkin edilmiştir. İlan olunur.

(Mühendislik — 68)

3804 sicil numaralı üyemiz Erkin Güner'in askere gideceği anlaşıldığından 1 Ekim 1961 tarihinden itibaren Odamızdaki kaydı terkin edilmiştir. İlan olunur.

(Mühendislik — 69)

3722 sicil numaralı üyemiz Oktay Akınanoğlu'nun askere gideceği anlaşıldığından 1 Ekim 1961 tarihinden itibaren Odamızdaki kaydı terkin edilmiştir. İlan olunur.

(Mühendislik — 73)

3532 sicil numaralı üyemiz Celalettin Ülkü Tanyeri'nin askere gideceği anlaşıldığından 1 Ekim 1961 tarihinden itibaren Odamızdaki kaydı terkin edilmiştir. İlan olunur.

(Mühendislik — 72)

3786 sicil numaralı üyemiz Ahmet Yılmaz Erturan'ın askere gittiği anlaşıldığından 1/11/1961 tarihinden itibaren Odamızdaki kaydı terkin edilmiştir. İlan olunur.

(Mühendislik — 74)

3848 sicil numaralı üyemiz A. Turan Kızılkaya'nın askere gittiği anlaşıldığından 1/11/1961 tarihinden itibaren Odamızdaki kaydı terkin edilmiştir. İlan olunur.

(Mühendislik — 75)

3275 sicil numaralı üyemiz Errol Öge'nin kendi hesabına Avrupa'ya gideceği anlaşıldığından 30/IX/1961 tarihinden yurda avdetine kadar geçecek müddet zarfında Odamızdaki kaydı terkin edilmiştir. İlan olunur.

(Mühendislik — 71)

3128 sicil numaralı üyemiz Üner Paroy'un askere olduğu anlaşıldığından 1 Ekim 1961 tarihinden itibaren Odamızdaki kaydı terkin edilmiştir. İlan olunur.

(Mühendislik — 70)

3782 sicil numaralı üyemiz Yılmaz Üngör'ün askere gittiği anlaşıldığından Odamızdaki kaydı terkin edilmiştir. İlan olunur.

(Mühendislik — 76)

Bayındırlık Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğünden

1. Eksiltmeye Konulan İşler :	Keşif Bedeli Lira	Banka Referansı Lira K.	Geçici Teminat Lira K.	Evrak Bedeli Lira K.	Eksiltme Tarih, Gün ve saati	Müracaat son günü
1) Balıkesir Vilâyetinde Sındırgı - Simav il yolunda (Simavçayı) köp. yapımı	328.992,50	26.320,—	16.910,—	16.50	8.11.1961 Çarşamba Saat 16	2.11.1961 Perşembe mesai saati sonu
2) Tunceli Vilâyetinde Tunceli - Pülümür - Mutu Devlet yolunda (Harçık) Gurubu namı ile (2) adet köp. yapımı	1.119.222,—	85.961,—	47.327,—	50,—	10.11.1961 Cuma saat 16	4.11.1961 Cumartesi mesai saati sonu
3) Ağrı Vilâyetinde Ağrı - Tutak Devlet yolunda (Meydan) Grubu namı ile (7) adet köprü'nün yapımı	2.809.261,70	170.463,—	97.938,—	50,—	13.11.1961 Pazartesi Saat 16	7.11.1961 Salı mesai saati sonu
4) Ağrı Vilâyetinde Ağrı - Tutak il yolunda (Tutak) köprü yapımı	1.165.788,—	88.290,—	48.724,—	50,—	15.11.1961 Çarşamba saat 16	9.11.1961 Perşembe mesai saati sonu

2. Yukarıda yazılı köprülerin eksiltmeleri hizalarında gösterilen tarih, gün ve saatlarda Ankara'da Karayolları Genel Müdürlüğü binasında Köprüler Dairesinde kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3. Eksiltme evrakı : Yukarıda yazılı her iş için o işin hizasında yazılı ve vezneye yatırılacak bedele ait makbuz mukabilinde Karayolları Genel Müdürlüğü Teknik Hesaplar Şubesinden alınacaktır.

4. Eksiltmeye girebilmek için:

- İsteklilerin 1961 yılına ait Ticaret ve Sanayi Odası belgesi ile usulü dairesinde yukarıda yazılı her iş için o işin hizasında gösterilen miktarda geçici teminat vermeleri,
- İsteklilerin en geç yukarıda yazılı her iş için tesbit edilen müracaat son günü mesai saati sonuna kadar birer dilekçe ile Karayolları Genel Müdürlüğüne müracaat etmeleri (müracaatta genel evrak kaydı tarihi muteberdir) ve dilekçelerine Bayındırlık Bakanlığından alınmış (B) grubundan en az yukarıda yazılı keşif bedellerini ihtiva eden Müttehhitlik karnesi, Plân ve Teğhizat, Teknik Personel, Taahhüt Beyannameleri ile bu eksiltmenin ilanı tarihinden sonra alınmış olan yukarıda yazılı miktarlarda Banka referansını eksiksiz olarak bağlayarak bu işlerin eksiltmelerine girmek için yeterlik belgeleri almaları,

5. İsteklilerin eksiltme şartnamesinde verilen izahat dairesinde hazırlayacakları teklif mektuplarını eksiltme günleri saat 15'e kadar makbuz mukabilinde Komisyon Başkanlığına vermeleri lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. Keyfiyet ilân olunur.

(Basın — 15640) — 78